

netki – stwierdza Juan Antonio Cervera – są ręce, które kontrolują ich ruchy. Rękami tych operują grupy nacisku albo zamknięte kluby”⁵⁹. Ze względu na złożoność, zmienność i zakulisowość globalnych obiektów i procesów konieczne są badania wieloobszarowe, polegające na zestawianiu danych z różnych dziedzin oraz wnioskowaniu o zachodzących pomiędzy nimi związkach i zależnościach⁶⁰. Badania te wskazują, że w jakiejś części Wielki Reset jest odgórnie inspirowany ideologicznie, jego realizacja ekonomiczna jest w częściowo oddolna, umożliwia go zaś w dużym stopniu rozwój technologii. Jako taki Wielki Reset stanowi efekt współdziałania globalnie usposobionych kreatorów, inżynierów i menadżerów oraz lokalnie włączających się zwolenników jego idei, użytkowników technologii i klientów usług. Problem badawczy polega na ustaleniu zakresu, w jakim Wielki Reset (w tym jego przyczyny i skutki) jest efektem odgórnego, monocentrycznego, wielopoziomowego i elitarnego planowania, a w jakim zaangażowania oddolnego i masowego. Program badań nad wielkim Resetem wymaga przedstawienia ich przedmiotu (zakresu zainteresowań), celu (aspektu podejścia), charakteru (sposobu weryfikacji) oraz uzasadnienia ich podjęcia.

1.1. Przedmiot badań

Wielki Reset jest złożonym zjawiskiem medialnym oraz toczącym się już realnym procesem: został on wykreowany w masowych przekazach ostatnich lat, jak również w kalkulowany w zachodzące od dekad, a nawet od stuleci, zmiany globalne⁶¹. Zjawisko to ma wielopoziomową i wieloaspektową architekturę, a zarazem cyfrową i sieciową infrastrukturę. Od zewnątrz przejawia się w gwałtownych przeobrażeniach niemal w każdej sferze ludzkiego życia, od wewnątrz zaś opiera się na stymulowanych przepływach informacyjnych, innowacyjnych i finansowych. Widoczne

⁵⁹ J.A. Cervera, *Pajęczyna władzy*, przeł. F. Szary, Nortom, Wrocław 1997, s. 253.

⁶⁰ P. Virion, *Rząd światowy. Globalizm, antykościół i superkościół*, Wydawnictwo Antyk, Komorów 1999, s. 91.

⁶¹ Na programowany charakter Wielkiego Resetu wskazuje przede wszystkim książka Klausa Schwaba i Thierry'ego Mallereta *COVID-19: The Great Reset* (Forum Publishing, Geneva 2020) wydana w czerwcu 2020 roku przez Światowe Forum Ekonomiczne. Pod pozorem prognoz i analiz praca ta ujawnia plany i wyjaśnia intencje globalnych elit; przedstawia także scenariusz globalnego przejścia władzy pod pretekstem ocalenia świata.

przeobrażenia społeczne, polityczne, ekonomiczne i kulturowe powiązane są z niewidocznymi oddziaływaniami ideologicznymi, kapitałowymi i technologicznymi⁶². Powszechny zasięg i głęboki charakter rewolucyjnych przeobrażeń wskazują na ich odgórną inspirację, sztuczne koordynowanie i planową realizację. Można tak sądzić, gdyż zbyt wiele zmian i w zbyt szybkim tempie zmierza w tym samym, nieprzypadkowym i nie-naturalnym kierunku – w kierunku globalnego rządzenia i zarządzania światem, z uszczerbkiem dla społeczności lokalnych (i wbrew ich oczekiwaniom) pozbawianych tożsamości, wyzuwanych z podmiotowości i słabnących w następstwie zaniku solidarności⁶³.

Na zjawiska i procesy globalizacyjne prowadzące do ustanawiania i sankcjonowania globalnych struktur władzy – rządu oraz globalnych mechanizmów administracji – zarządzania, wskazują różnorodne fakty – zdarzenia i do wody – dokumenty. Jak na podstawie jednych – widocznych faktów można wnioskować o następnych – niewidocznych faktach, tak czytając dokumenty, zapowiadające czy wprowadzające Wielki Reset, należy odszyfrowywać ich rzeczywiste znaczenie⁶⁴.

⁶² Na rolę technologii w przygotowaniu i przeprowadzeniu Wielkiego Resetu wyraźnie wskazuje raport Rockefeller Foundation i Global Business Network z maja 2010 roku *Scenarios for the Future of the Technology and International Development* (https://warwick.ac.uk/fac/soc/pais/research/csgf/green/foresight/science/innovation/green_future_trends_series_-_rockefeller_foundation.pdf), zawierający opis badań futurologicznych, w których przewiduje się rozwój świata w zależności od wystąpienia pewnych dodatkowych, nieprzewidzianych czynników globalnego ryzyka, takich jak atak hakerski czy pandemia nieznanego wirusa, w celu przebudowy ładu światowego. Pozycja cytowana dalej jako raport Rockefeller Foundation.

⁶³ Wystarczy zapoznać się z raportem WEF, Global Agenda Council on the Future of Software & Society (Rada Światowej Agendy do Spraw Przyszłości Oprogramowania i Społeczeństwa), *Deep Shift Technology Tipping Points and Societal Impact* (https://www3.weforum.org/docs/WEF_GAC15_Technological_Tipping_Points_report_2015.pdf) z września 2015 roku, w którym mowa o sześciu megatrendach informatycznych wywierających wpływ na dzisiejsze społeczeństwo, takich jak technologie internetowe w relacjach społecznych, wzrost efektywności obliczeniowej komputerów, Internet rzeczy, sztuczna inteligencja i big data, ekonomia współdzielenia i technologia blockchain, druk 3D; wspomniane są również zjawiska takie, jak: autonomiczne maszyny, technologie implantowe, smart city, Internet bezprzewodowy, robotyzacja).

⁶⁴ Por. następujące po sobie agendy:

1) *Agenda 21 ONZ – Projekt wdrażania doktryny zrównoważonego rozwoju, na poziomie lokalnym*, ogłoszona na Szczycie Ziemi, wyznaczająca globalne cele przełomu XX i XXI w. której celem jest narzucenie wszystkim krajom świata nowego planu rozwoju. Tekst dostępny w: *Dokumenty końcowe Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” – Szczyt Ziemi: Rio de Janeiro, 3–14 czerwca 1992 r.*, Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa 1998. Dalej cytowana jako Agenda 21.

Do kategorii faktów wskazujących na istotę Wielkiego Resetu zaliczyć należy czynniki prowadzące do pośredniego ograniczania albo bezpośredniego blokowania rozwoju, pomyślności, zamożności, stabilności, niezależności i bezpieczeństwa w różnych dziedzinach. Dokumenty natomiast wskazujące na rolę Wielkiego Resetu obejmują: agendy

- 2) *Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 25 września 2015 r., Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, A/RES/70/1*. Dokument przedstawia strategię rozwoju świata, definiując model rozwoju zrównoważonego mającego na celu uwolnić ludzkość od plagi ubóstwa, uzdrowić i zabezpieczyć planetę przez podjęcie śmiałych kroków ku wprowadzeniu pilnie potrzebnych zmian i skierować świat na ścieżkę trwałego rozwoju. Agenda obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju (Cel 1. Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie; Cel 2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo; Cel 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt; Cel 4. Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie; Cel 5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt; Cel 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi; Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie; Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienia oraz godną pracę dla wszystkich ludzi; Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność; Cel 10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami; Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu; Cel 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji; Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom; Cel 14. Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony; Cel 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej; Cel 16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu; Cel 17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz rozwoju zrównoważonego) oraz powiązanych z nimi 169 zadań, które oddają trzy wymiary zrównoważonego rozwoju – gospodarczy, społeczny i środowiskowy. Tekst w polskiej wersji językowej dostępny na stronie internetowej Osrodka Informacji ONZ w Warszawie (https://www.unic.un.org.pl/files/164/Agenda%202030_pl_2016_ostateczna.pdf). Dalej cytowana jako Agenda 2030.
- 3) *Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju do 2030 roku w kierunku pomyślnej wdrożenia w Polsce* (OECD Publishing, Paris 2017), opublikowana 28 listopada 2017, przedstawia plan działania implementujący Agendę 2030. Rząd RP poprzez Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, złożył podjęcie ponad 700 działań mających na celu zwiększenie dochodu obywateli RP, wzmocnienie społecznej, gospodarczej, środowiskowej i terytorialnej spójności kraju oraz osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju ONZ do 2030 roku. Działania rządu polskiego mogą być wspierane przez OECD, np. poprzez ustalanie roli poszczególnych instytucji czy budżetowanie. Por. https://www.oecd-ilibrary.org/economics/agenda-na-rzecz-zrownawazonego-rozwoju-2030_g9789264265981-pl.

światowe, strategie rządowe, raporty pozarządowe, deklaracje ideowe, enuncjacje prasowe, kodeksy etyczne, opracowania książkowe oraz regulacje prawne krajowe, unijne i międzynarodowe. W warstwie realnej do Wielkiego Resetu, prowadzącego do nowego porządku świata, przybliżają kryzysy, zamachy, wojny i pandemie, w warstwie medialnej zaś – wzbudzone lęki, obawy, niepokoje, złudzenia i uzależnienia. Stoją za nimi skoordynowane środowiska, w tym przede wszystkim finansowe, wyspecjalizowane ośrodki, takie jak Fundacja Rockefellera, pewne orientacje ideowe, zwłaszcza progresywistyczne oraz zainteresowane osoby, takie jak Klaus Schwab⁶⁵.

Wielki Reset stanowi kontynuację tej samej od przeszło dwu stuleci oświeceniowej drogi ku przyszłości – drogi pomijającej dorobek myślowy przeszłości. Tak zwane oświeceniowe ideały otwierają bolesne ścieżki prowadzące ku utopii. Mimo że same są niemożliwe do urzeczywistnienia, to jednak wywołują rzeczywiste antyutopijne konsekwencje, coraz brutalniej i gruntowniej pustosząc tak otaczający świat, jak i – w jeszcze większym stopniu – ludzką świadomość, do granic zakwestionowania podstaw rzeczywistości świata i egzystencji człowieka. W XX wieku idee oświecenia zaowocowały krytycznymi kierunkami myślenia, w tym krytycznymi teoriami społeczeństwa sformułowanymi przez szkołę frankfurcką oraz krytycznymi teoriami osoby powstałymi w ramach Instytutu Tavistock⁶⁶. Kierunki te jawnie kwestionują podstawy ładu cywilizacyjnego. Czynienie wskazanej problematyki przedmiotem badań musi spotkać się z oporem tych, którzy przyzwyczaili się już – i podporządkowali się im – do kanonów kontrolowanej przez państwa, a obecnie także przez korporacje nauki. Na przykład – jak zauważył Peretti – w roku 1980 uniwersytetom w USA zezwolono na patentowanie opracowywanych przez siebie leków i wprowadzanie ich na rynek. Teoretycznie uniwersytety mogły konkurować z firmami farmaceutycznymi, w praktyce wydarzenia potoczyły się jednak inaczej. Przemysł farmaceutyczny zaczął sponsorować uczelnie i dzięki takiej

⁶⁵ Najbardziej obszerną i najlepiej udokumentowaną pracą na temat mniej znanych (lub nieznanych) prawidłowości historycznych i zależności politycznych, uwidaczniającą rozległe i głębokie podłoże Wielkiego Resetu, bez znajomości którego nie sposób go zrozumieć, jest książka Epiphaniusa *Ukryta strona dziejów. Nowy Porządek Świata, Nowy Ład Ekonomiczny, Masoneria i tajne sekrety* (przetł. Jacek W., Wydawnictwo Antyk Marcin Dybowski, Komorów 2008); przedmowę napisał Harry Coston.

⁶⁶ Tavistock Institute powstał po drugiej wojnie światowej – przy wsparciu finansowym Fundacji Rockefellera – na bazie Tavistock Clinic, która była ramieniem armii brytyjskiej, służącym opracowywaniu planów wojny psychologicznej; w tym celu badano tam granice wytrzymałości ludzi poddanych stresowi.

współpracy możliwe stało się unikanie niektórych wprowadzonych przez amerykańską Agencję Żywności i Leków (FDA) obostrzeń związanych z testowaniem leków. Firmy opracowywały nowe leki, testowały je zaś powiązane z przemysłem uczelnie⁶⁷.

Tego rodzaju mechanizmy należy mieć na względzie, podejmując ryzyko wejścia w kolizję z tymi, którzy dysponują niebagatelnym wpływem na naukę, poprzez podjęcie badań nad newralgicznymi z ich punktu widzenia kwestiami. Jako przedmiot badań Wielki Reset to zatem nie tylko zjawisko do opisanego, ale zarazem problem do wyjaśnienia. Tworzą go nie tylko wypowiedzi jawne i specjalistyczne przewidywania, ale również dwuznaczne posunięcia i podejrzane ustalenia. Thomas L. Friedman, w pracy *Dziękuję za spóźnienie*⁶⁸ pyta, kto ma obecnie zarządzać dobrostanem ludzkości: czy korporacje, wykorzystujące efektywnie zasoby, czy może sztuczna inteligencja, czyli algorytmy, które zrobią to lepiej począwszy od bezkolizyjnego sterowania samochodami, aż po selekcję wyszukiwanych treści. Chociaż deklaracje dotyczące celów Wielkiego Resetu są powszechnie znane, nie wiemy, jak będą one faktycznie realizowane. Ponieważ autorzy tych deklaracji wielokrotnie mylili się w swoich przewidywaniach, przedmiotem krytycznego namysłu musi stać się nie tylko to, co już jest, ale również to, co – z jakąś dozą prawdopodobieństwa – nastąpi, a zatem nie tylko stan istniejący, lecz również potencjalny. Wielki Reset już się dokonuje – za chwilę dokona się reset jeszcze większy.

Sprecyzowanie zakresu przedmiotowego Wielkiego Resetu jako przedmiotu badań nie jest łatwe, wymaga bowiem odmiennego podejścia do nauki, analogicznie do odmiennego traktowania wiedzy. Istnieją zasadniczo dwa typy koncepcji wiedzy: w jednym z nich ujmuje się ją statycznie, jako zasób (utożsamiając np. z treścią książek), w drugim – dynamicznie, jako proces (np. nabywania kompetencji, która wzrasta w miarę jej używania). Odpowiednio Wielki Reset nie jest zasobem „uloowanym” gdzieś na szczytach władzy, lecz raczej procesem, pewnym sposobem traktowania świata, dotyczącym nie tylko sfer rządzących. Jedynie niewielką jego „część” stanowi zasób wiedzy będący potencjalnym obiektem tradycyjnie uprawianej nauki, czyli zapis zawarty w formalnych dokumentach oraz wypowiedziach odnotowanych w doniesieniach medialnych. W znacznie większej mierze Wielki Reset jest on funkcjonującym w kluczowym dla świata gremiach sposobem jego

⁶⁷ Por. Peretti, dz. cyt., s. 72.

⁶⁸ T.L. Friedman, *Thank You for Being Late: An Optimist's Guide to Thriving in the Age of Accelerations*, Farrar, Straus and Giroux, New York 2016.

zmieniania – sposobem wypracowanym na długo przed jego ogłoszeniem, które miało na celu przyspieszenie zmian. Badanie wspomnianego zasobu wiedzy jest łatwiejsze, ale zarazem mniej wartościowe dla opisanego i wyjaśnienia zjawiska Wielkiego Resetu. Badanie procesu wymiany wiedzy, podczas których dokonuje się jej przyrost, jest natomiast trudniejsze, lecz bardziej owocne – w większym stopniu zbliża do rzeczywistości. Tradycyjnie ukierunkowani naukowcy przyjmują, że miarą naukowości jest precyzyjne komentowanie trwałych wytworów wiedzy w postaci rozpraw naukowych, aktów prawnych, deklaracji politycznych, czy doniesień prasowych. Aby zrozumieć przebieg Wielkiego Resetu, nie dyskredytując tego rodzaju źródeł wiedzy, należy również uwzględnić bezpośrednio doświadczenie rzeczywistości.

Przedsięwzięcia bardziej wyrafinowane i wyżej zaawansowane, takie jak Wielki Reset, są też zazwyczaj lepiej kamuflowane, co oznacza, że zasobów utraconej wiedzy na ich temat będzie względnie niewiele – zwłaszcza w stosunku do doniosłości i powagi sprawy. W skali makro liczba udokumentowanych, spójnych i pewnym stopniu usystematyzowanych spostrzeżeń, ustaleń i stwierdzeń dotyczących Wielkiego Resetu jest znikoma: kilka książek, kilkadziesiąt raportów i deklaracji oraz kilkaset artykułów naukowych; doniesienia publicystyczne są oczywiście dużo liczniejsze, lecz mają charakter wtórny. Więcej na temat Wielkiego Resetu dowiedzieć się można nie z analizy dokumentowej, ale z obserwacji zjawisk i procesów składających się na wymuszaną i przyspieszaną przebudowę świata. Ich mnogość i różnorodność mogą przerażać – zwłaszcza naukowca poszukującego ścisłości i precyzji, której można znaleźć w publikacjach na odpowiednim poziomie, lecz nie w chaotycznej i anarchicznej przestrzeni globalnych zdarzeń. Rolą dynamicznie uprawianej nauki jest poszukiwanie wspólnych mianowników i bardziej stałych wyznaczników tych zmian. W osiągnięciu tego celu może okazać się pomocna formuła Wielkiego Resetu – ogłoszona wprawdzie ogólnikowo i całościowo, lecz także w znacznym już stopniu określona też politycznie i prawnie. Najbardziej ogólnikowym, czy wręcz mętłym, manifestem ideologicznym, społecznym, ekologicznym, technologicznym czy ekonomicznym coraz częściej odpowiadają bardziej szczegółowe i precyzyjne przepisy, np. podatkowe, ubezpieczeniowe, socjalne, migracyjne, sanitarne, oświatowe, usługowe, handlowe czy telekomunikacyjne.

W deklaracjach i regulacjach ogłaszanych często i na różnych poziomach nietrudno dostrzec nawiązań do dokumentów, które wprost mówią o Wielkim Resecie, jak też do odnoszących się doń nie wprost działań. Wystarczy skoncentrować się na tożsamościach cyfrowych (systemach identyfikacji), cyfrowych płatnościach (systemach rozliczeniowych) i scoringach (systemach ocen). W nawiązaniu do skromnych, ale inspi-

rujących wypowiedzi źródłowych na temat Wielkiego Resetu, konieczne jest rozpoznawanie zmiennych zjawisk i procesów, które go konstytuują. Postulowane tu dynamiczne badanie Wielkiego Resetu – w fazie jego stawania się: inspirowania, dokonywania, dojrzewania i eksplozowania – polega na odkrywaniu stałych kierunków działań w wielości niekiedy pozornie sprzecznych zmian dokonujących się w porządku światowym. Nie będąc zasobem, lecz procesem, Wielki Reset ujawnia nieostro widoczne już wcześniej, ale dziś narzucające się swą oczywistością właściwości świata w którym żyjemy, jego niepewność, niestabilność, niesamodzielność, niesuwerenność, nieodpowiedzialność, nieprzewidywalność czy wręcz nieprzyjazność. Wprawdzie wszystkie te właściwości można byłoby w jakimś stopniu odnaleźć w niemal każdym okresie historycznym i w każdym miejscu na ziemi, w obecnej sytuacji zwraca uwagę fakt, że cechy te są ze sobą powiązane – niejako zsynchronizowane i sztucznie wzmacniane tak, jak gdyby były prowokowane.

Do natury człowieka jako jednostki i do natury społeczeństwa należy rozwój, w ramach Wielkiego Resetu pochwała się, propaguje i powoduje niedorozwój – spowolnienie, a nawet zatrzymanie, czy nawet cofnięcie w rozwoju świata; rozwoju, który miałby – absurdalnie – światu zagrażać. Przewidzenie dalszego scenariusza przebiegu tego procesu nie wydaje się trudne. Niedorozwój w postaci stagnacji, z którą świat już się mierzy, zrywanie łańcuchów wartości, wstrzymanie wydobywania złóż, spowalnianie świadczenia usług, limitowanie produkcji rolnej, ugorowanie ziemi uprawnej, karanie za nadprodukcję dóbr, wyłączanie dostaw energii, wywoływanie obaw związanych z emisją węglową itd. prowadzą do pojawienia się niedostatku, niedoborów, nierówności, niezadowolenia, nierównowagi, a w końcu zamętu, rozkładu i przemocy na nieznaną dotąd i niewyobrażalną skalę. Łatwość stawiania diagnoz i formułowania prognoz oraz ich czytelność sprawiają, paradoksalnie, że stają się one mniej wiarygodne. Któż miałby się skutecznie przeciwstawiać dokonującym się procesom, jeśli jedni interesownie i celowo, inni bezinteresownie i mimowolnie im sprzyjają, ci zaś, którzy oceniają je krytycznie zbywani są wzruszeniem ramion. Najlepszym tego przykładem są niewywołujące żadnej reakcji społecznej doniesienia o braku decyzji rządu w celu zwiększenia wydobywania węgla przez kopalnie państwowe⁶⁹. Brak ta-

⁶⁹ Por. *Niepokojąca przyszłość polskiego górnictwa i energetyki*, rozmowa z Bogusławem Hutkiem, przewodniczącym Krajowej Sekcji Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność” z 18 sierpnia 2022, Radio Maryja, <https://www.radiomaryja.pl/multimedia/niepokojaca-przyszlosc-polskiego-gornictwa-i-energetyki/>.

kiej reakcji – w obliczu dalszych radykalnych podwyżek cen energii i w kontekście zapewnień o państwowych rekompensatach – może świadczyć o zaniku naturalnego instynktu samozachowawczego, elementarnego zdrowego rozsądku czy zwykłej ludzkiej przyzwoitości. Zanik ów może też tłumaczyć powszechną, obejmującą także środowiska naukowe, obojętność wobec zjawiska Wielkiego Resetu. Wyjaśnienie tego fenomenu wymaga odwołania się do genezy ideologii krytycznych postmodernizmu, istoty ekonomii planowej socjalizmu i funkcji technologii rzeczywistości wirtualnej. Bez znajomości dynamiki tego rozległego i odległego tła nie da się dostrzec i wyeksponować wspólnego mianownika dokonujących się dzisiaj przeobrażeń nazywanych ogólnie Wielkim Resetem.

1.2. Cele badań

Główny cel opisanych tu badań stanowi teoretyczne doprecyzowanie i praktyczne skonfrontowanie trendów cywilizacyjnych i przedsięwzięć globalnych wpisujących się w Wielki Reset jako kontynuacja wielkiej transformacji ku globalnemu porządkowi świata. Realizowany od drugiej połowy XX wieku, lecz zainspirowany ideami tworzonymi od stuleci, proces globalizacji zyskuje obecnie niepowtarzalną szansę na przyspieszenie wskutek eksploataowania przez media globalnych zagrożeń klimatycznych, terrorystycznych, epidemiologicznych i wojennych. Ich przewyciężaniem uzasadnia się opracowywanie i wdrażanie architektury oraz infrastruktury kontroli globalnej⁷⁰. Za trendami i przedsięwzięciami Wielkiego Resetu stoją architektura ideologiczna i infrastruktura technologiczna, której wykorzystanie prowadzi do zmniejszenia zakresu ludzkiej wolności, samodzielności społecznej, niezależności politycznej, tożsamości kulturowej oraz niezależności gospodarczej. Najbardziej efektywnym – i efektywnym – narzędziem kontroli globalnej jest Internet, wywierający wpływ na wszystkie sfery życia ludzkiego ze względu na swoje światowe rozpowszechnienie, digitalny charakter przekazywanej informacji, interaktywność, binarną algorytmizację, konfigurację sieciową, inte-

⁷⁰ Por. J. Rickards, *Śmierć pieniądza. Nadchodzący upadek międzynarodowego systemu walutowego*, przetł. M. Lipa, Helion, Gliwice 2014, s. 52.